

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΕΝΔΟΞΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Handwritten: Αθήναι, εντυπώθη εν. 78 1940 β. 28
(1941) 72613

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΜΙΧ. Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ

Ὁδὸς Σταδίου 14

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἑορταζομένου τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ λαμπρότατος οὗτος τῆς οὐκουμένης φωστὴρ, καὶ τοῦ
Δεσπότη Χριστοῦ γνήσιος δοῦλος ἦτο ἀπὸ τὴν Ἀδριανού-
πολιν. Ὁ Πατὴρ αὐτοῦ ἐκαλεῖτο Γεώργιος καὶ ἡ μήτηρ
του Εὐφροσύνη, ἀμφότεροι εὐσεβεῖς, εὐγενεῖς καὶ ἐνάρετοι.
Ἀπὸ τοιούτους λοιπὸν γονεῖς γεννηθεὶς, ὠνομάσθη ὁ παῖς
Ἀλέξιος εἰς τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, καὶ ἀπὸ τῆς μικρᾶς του
ἡλικίας ἐδείκνυε ὅποῖος ἐμελλε νὰ καταστῇ βραδύτερον
καθ' ὅτι ποσῶς δὲν ἐδόθη εἰς παιγνίδια κατὰ τὴν τῶν νέων
συνήθειαν, οὔτε ἐπόθησέ ποτε ρευστὰ καὶ μάταια πράγμα-
τα, ἀλλ' ὅλη αὐτοῦ ἡ σπουδὴ ἦτο εἰς τὴν ἀκολουθίαν τῆς
Ἐκκλησίας, καὶ εἰς τὴν τῶν γραμμάτων μάθησιν· δὲν συν-
ανεστρέφετο μὲ ἀτάκτους νέους, ἵνα μὴ φθείρωσιν αἱ κακαὶ
ὁμιλίαι, τὰ χρηστὰ ἦθη του, ὑπὸ τῶν ὁποίων περιεκοσμεῖτο
ὁ τρισμακάριος, μάλιστα δὲ δσάκις ἐβλεπέ τινα εὐλαβῆ καὶ
ἐνάρετον, τὸν συνανεστρέφετο ἵνα ἀποκτᾷ ψυχικὴν ὠφέ-
λειαν. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔμεινεν ὀρφανός,
παῖς ἔτι ὢν, προκόπτων ἀείποτε εἰς τὴν ἀρετὴν· καὶ
ἐν διαστήματι ὀλίγου καιροῦ ἀπὸ τὴν συνεχῇ καὶ βαθεῖαν

μελέτην τῶν θείων γραφῶν ἐκαρποφόρησε πολλήν σύνεσιν καὶ σοφίαν ἦτο δὲ τοσοῦτον γνωστικός εἰς τὰς συνομελίας, ὥστε ὑπὸ πάντων ἐθαυμάζετο. Ὅσον λοιπὸν προῦχώρει εἰς τὴν ἡλικίαν τοῦ σώματος τοσοῦτον ἠϋξανε καὶ εἰς τὴν τῆς ψυχῆς ἀρετήν· καὶ διενεόθη νὰ ἀπαρνηθῇ τελείως τοῦ πλά-
νου κόσμου τὴν ματαιότητα, ὡς ψευδῇ καὶ πρόσκαιρον, νὰ ποθήσῃ δὲ καὶ ἀνακτήσῃ τὴν ἄνω σοφίαν καὶ ἀξιωθῇ τῆς οὐρανίου μακαριότητος· καὶ εἰς τοῦτο παρεκινήθη, πρῶτον μὲν ἀπὸ τὴν ρῆσιν ταύτην τοῦ Εὐαγγελίου «ὁ ἀγαπῶν πλεῖον ἐμοῦ τὸν πατέρα ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ, οὐκ ἔστι μοι ἄξιος» δεύτερον δὲ ἀπὸ τῶν βίων καὶ πολιτείαν τοῦ θαυμαστοῦ Ἀλυπίου τοῦ Κιωνίτου, τὸν ὁποῖον ἀναγινώ-
σκων μετ' εὐλαθείας καὶ κατανύξεως, καὶ βλέπων ὅτι αὐτὸς κατεφρόνησεν ὅλα τοῦ κόσμου τὰ ἐκτενέστατα, καὶ τὴν μη-
τέρα τοῦ, ἢ ὅποιαν καὶ αὐτὴ ἀπέμεινε, χήραν, ἐστρέψεν τὴν καρδίαν ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ γλυκύτατον ἔρωτα καὶ ἀφίνει τὴν πατρίδα, τοὺς συγγενεὺς καὶ φίλους τοῦ, τὴν φιλότατην μητέρα, τὴν τεθλιμμένην καὶ ἀνάνδρον καὶ ἀπέρχεται εἰς Θεσσαλονίκην, εἰς τὰ ὄρια τῆς ὁποίας εὕρισκετο εἰς θεῖός τοῦ καλόγηρος ἔν τινι πλησίον Μοναστηρίῳ. Φθάσας λοι-
πὸν ἐκεῖ ὁ νέος Ἀλέξιος μετονομάζεται Ἀκάκιος κατὰ τὴν καλογερικὴν συνήθειαν. Βλέπων ὅμως ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἐκεῖ-
νοι δὲν εἶχον τὴν πρέπουσαν σπουδὴν εἰς τὴν ἀσκητικὴν ἀκρίδειαν, ἔνεκα τῆς φροντίδος τὴν ὁποίαν εἶχον εἰς τὰ ὀ-
λικά καὶ πρόσκαιρα, ἔλαβε συγχώρησιν παρ' αὐτῶν ν' ἀ-
πέλθῃ· καὶ ἐκεῖθεν, ἄφ' οὗ ἔχειρε τὸ γένειον, ἔφθασεν εἰς τὸ ἅγιον ὄρος τοῦ Ἄθω καὶ προσκυνήσας ὅλα τὰ ἅγια μοναστήρια καὶ τὰ λοιπὰ ἀσκητήρια ἀπέκτησε πολλὴν ὠ-
φέλειαν ψυχικὴν. Διότι καθὼς ἡ φίλεργος μέλισσα περιέρ-
χεται τοὺς λειμῶνας καὶ συνάζει τὸ γλυκὺ μέλι ἀπὸ τὰ διάφορα ἄνθη καὶ βότανα, οὕτω καὶ ὁ ἅγιος ἐλάμβανε ἀπὸ τοὺς ἐναρέτους ὑποδείγματα ψυχικῆς ὠφελείας, καὶ ἐθη-

σαύριζεν εἰς τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπιμελέστατα καὶ τόσον ἠγάπησε τὴν σωματικὴν ταλαιπωρίαν καὶ κακοπάθειαν, ὥστε δὲν ἐφόρει ὑποδήματα οὐδὲ δύο φορέματα ἀπέκτησεν, ἀλλὰ μονοχίτων ἐπέρασε τὰς ἡμέρας καὶ τὰς νύκτας ὁ τρισμακάριος· μάλιστα δὲ ἔσωθεν ἐφόρει τρίχινα, ἵνα περισσότερο βασανίζεται τὸ σῶμά του. Ἦν δὲ κοιλιάν καὶ τὴν λαιμαργίαν τοσοῦτον ἐβασάνιζεν, ὥστε μόνον ἄρτον καὶ ὕδωρ ἐλάμβανε καὶ ταῦτα μὲ πολλὴν ἐγκράτειαν, καὶ ποτὲ δὲν ἐχόρτασε, καὶ οὕτως ἐπέρασε τὴν ζωὴν του ὡς ἄγγελος. Ἀφοῦ λοιπὸν προσεκύνησεν ὁλα τοῦ Ἁθω τὰ μεγάλα μοναστήρια, ἐπορεύθη εἰς τοῦ Ἐσφιγμένου, τόσους δὲ κόπους καὶ ἀγῶνας ἐτέλεσεν, ὥστε εἶναι ἀδύνατον λεπτομερῶς νὰ περιγραφῶσι μόνον ἀπὸ τὰ πολλὰ νὰ γράψωμεν ὀλίγα, ἵνα ἐννοήσετε κατὰ τὴν παροιμίαν, ἀπὸ τοῦ κρασπέδου τὸ ἱμάτιον.

Εἰς εὐλαδὴς ἱερομόναχος μετέδθη ἀπὸ τὴν μονὴν τοῦ Στουδίου εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος χάριν προσκυνήσεως καὶ φθάσας εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἐσφιγμένου, τῷ ἀνέφερον οἱ μοναχοὶ τὰς μεγάλας ἀρετὰς τοῦ Ὁσίου· ὅτι ἐπὶ δύο ὁλα ἔτη ὑπηρέτει εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ ἀδελφοῦ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας, καὶ δὲν εἶχε κελλίον, ἢ κλίνην ἰδιαίτερας, ἢ τοῦλάχιστον ψαθίον, οὔτε τὸ θέρος ἀλλ' οὔτε τὸν χειμῶνα ἐνῷ πίπτει χιὼν ἄφθονος, παγερὸς δὲ ἄνεμος δέρει τὰ ὄρη ἐκεῖνα μετὰ μεγάλης ὀρμῆς· ἀλλ' ἐκοιμᾶτο κατὰ γῆς ἐπ' ὀλίγην ὥραν καὶ ἀμέσως ἠγείρετο, καὶ ἐθυμιάζε προσευχόμενος, καὶ ἠγρύπνει ὅλην τὴν ἐπίλοιπον νύκτα λέγων τὴν ἐπομένην προσευχήν.

«Προέφθασαν οἱ ὀφθαλμοί μου πρὸς ὄρθρον τοῦ μελετᾶν τὰ λόγια Σου», καὶ ἄλλα παρόμοια. Οὔτε τὸν εἶδε τις νὰ φάγη ναθήμενος· μήτε ἔλαιον, μήτε οἶνον ἐδοκίμασεν ἐν τῷ διχοιτήματι τῆς ἐν τῷ μοναστηρίῳ ἐκεῖνῳ διαμονῆς του. Τοιαύτας καὶ ἄλλας παρομοίας ἀρετὰς εἶχεν ὁ Ἅγιος

δι' ὃ καὶ κατὰ πολλὰ τὸν ἐσέβοντο οἱ ἄλλοι καλόγηροι,
καὶ τὸν εἶχον ὡς παράδειγμα. Φοβούμενος ὅθεν μήπως
ὕστερηθῇ τῆς οὐρανίου δόξης διὰ τὴν πρόσκαιρον, ἀνεχώ-
ρησεν ἀπὸ μοναστήριον καὶ ἐπορεύθη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα,
Προσκυνήσας δὲ τοὺς ἁγίους τόπους καὶ τὴν ἔρημον τοῦ
Ἰορδάνου ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος τοῦ Λάτρου, ὅπου κατώ-
κουν Ἅγιοι ἄνθρωποι, καὶ προσμείνας ἐκεῖ πολὺν καιρὸν
εἰς ἓν κελλίον ἀναχωρητικόν, καὶ ὠφεληθεὶς πολλὰ ἐκεί-
νους τοὺς ἁγίους πατέρας, ἀπῆλθεν εἰς τὸ βουνὸν τοῦ Αὐ-
ξεντίου, ὅπου καὶ εὕρισκοντο ἐνάρετοι ἄνθρωποι, καὶ μά-
λιστα ὁ περιβόητος Ἡλίας, Νεῖλος ὁ Ἰταλὸς καὶ ὁ Λε-
πεντρενδὸς Ἀθανάσιος. Μεθ' ὧν λοιπὸν τῶν ἐναρέτων
τούτων καλογήρων συνομιλήσας, καὶ ὠφεληθεὶς καὶ ὠφε-
λήσας, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος Ἱερήσιον ὅπου ἦτο τὸ μονα-
στήριον τοῦ μακαρίου Λαζάρου. Ἐκεῖ λοιπὸν ὑπέμεινεν
ὅκτω ἔτη ὑπηρετῶν τοὺς ἀδελφούς εἰς ὅλας τὰς χρεῖας
ἐπιμελεστάτα, καὶ ἐγένετο μεγάλῳ σῆμος, μετονομασθεὶς
ἀπὸ Ἀκάκιος, Ἀθανάσιος. Μετὰ ταῦτα ἐχειροτονήθη διὰ
τῆς βίας ἄκοντος αὐτοῦ διάκονος καὶ πρεσβύτερος, βρα-
δυτέρον Τυπικάρης καὶ Ἐκκλησιάρχης, καὶ ὑπηρέτησε τὸ
διακόνημα αὐτὸ ὡς οὐδεὶς ἄλλος. Μελετήσας δὲ πολλάκις
ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία καὶ λαβὼν ἀπὸ ταῦτα πολ-
λὴν ὠφέλειαν, ἐθησαύρισεν ἄφθονον πλοῦτον σοφίας καὶ
γνώσεως εἰς τὴν καρδίαν του ἀκούσατε δὲ τώρα καὶ μίαν
φρικτὴν καὶ θαυμασίαν ὁπτασίαν τοῦ Ἁγίου. Συνήθειαν
εἶχεν ὁ Ἅγιος νὰ εἰσέρχεται εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πρὸ τοῦ
ὄρθρου, ἵνα προσεύχηται μόνος εἰς τὸν Νάρθηκα. Μίαν
λοιπὸν νύκτα, καθὼς προσηύχετο ἐνώπιον τοῦ ἐσταυρωμέ-
νου Χριστοῦ με δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἤκούσθη φωνὴ
γλυκυτάτη ἐκ τῆς εἰκόνος λέγουσα· ἐπειδὴ μὲ ἀγαπᾷς Ἀ-
θανάσιε, θέλεις μοῦ ποιᾶναι λαὸν περιούσιον. Ταῦτα ἀκού-
σας ἔπεσε πρηνὴς ἀπὸ τοῦ φόβου καὶ μετὰ φρίκης καὶ να-

ρας ἀρρήτου, ἐδοξολόγει μετὰ δακρύων τὸν Κύριον. Δέκα
 δὲ ἔτη διανύσας εἰς τὸ τοῦ Ἐκκλησιαάρχου διακόνημα, ἐνε-
 θυμεῖτο τὴν γλυκύτητα τῆς ἡσυχίας καὶ ἐλυπεῖτο ὅτι δὲν
 τῷ ἦτο εὐκολὸν νὰ ἀγωνίζηται· ἀναχωρήσας ἐκεῖθεν ἦλθε
 πάλιν εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος. Ἐπειδὴ ὅμως ἦσαν ἔριδες ἐν τῷ
 μοναστηρίῳ κατὰ διαβολικὴν συνεργίαν, ἀνεχώρησε καὶ
 ἐκεῖθεν καὶ μετέβη πάλιν εἰς τὸ Γάνοα ὄρος, ὅπου εὐρῶν
 τόπον ἡσυχον κατὰ τὸν πόθον τοῦ κατόκησεν, ἐντὸς δ'
 ὀλίγου καιροῦ συνήχθησαν πλησίον τοῦ καὶ ἄλλοι πολλοί,
 καθότι καὶ ἡ ἀρετὴ τοῦ Ὁσίου τοὺς ἠλέκτριζεν, ὥς ὁ
 μαγνήτης τὸν σίδηρον. Τοὺς προσερχομένους πρὸς αὐτὸν
 ἀσμένως ὑπέδεχeto· καὶ παιδεύων αὐτοὺς ἱκανῶς εἰς τὴν
 τάξιν τῆς ἀσκητικῆς πολιτείας τοὺς κατέστησε σκεύη
 ἐκλεκτὰ τῶν χαρισμάτων τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἐκ τῶν
 πολλῶν δὲ μαθητῶν τοῦ Ἁγίου ἦτο καὶ ὁ θαυμαστός Θεο-
 φάνης καὶ ὁ κλεινὸς Θεοφάνης καὶ ἄλλοι πολλοὶ τὴν
 ἀρετὴν περιδόητοι. Οὐχὶ μόνον δὲ εἰς τὰ περίχωρα τοῦ
 ὄρους ἦτο ἀκουστός ὁ Ἅγιος, ἀλλὰ καὶ εἰς μεμακρυσμέ-
 νας πόλεις· ἔθεν προσέτρεχον αὐτῷ καθ' ἑκάστην πληθος
 λαοῦ, ἵνα ἀκούσωσι πάντες τὴν μελίρρυτον ἐκείνην γλῶσ-
 σαν καὶ νὰ ἴδωσι τὸ γαληνὸν καὶ ἀγγελοειδὲς αὐτοῦ πρό-
 σωπον. Δὲν παρήλθε δὲ πολὺς καιρὸς ὅτε ἕνεκα τῆς πλη-
 θύος τῶν προσερχομένων γυναικῶν ἔγινε καὶ μοναστή-
 ριον αὐτῶν, ἵνα οὕτω κάλλιον ἀπολαμβάνωσι τὰ πνευμα-
 τικὰ ἀγαθὰ καὶ ἀξιωθῶσι τῆς αἰωνίου βασιλείας τῶν οὐ-
 ρανῶν, μεμακρυσμέναι τῆς κοσμικῆς τύρβης. Ἀλλὰ καιρὸς
 τώρα εἶναι νὰ γράψωμεν καὶ ποίῳ τρόπῳ ἀνῆλθεν εἰς τὸ
 ὑψιστον τῆς Ἐκκλησίας ἀξίωμα, ἀνακηρυχθεὶς Πατριάρ-
 χης. Τοῦτο δὲ συνέβη κατ' εὐδοκίαν Θεοῦ, ἵνα λάβῃ εἰρή-
 νην καὶ γαλήνην ἡ Ἐκκλησία, ἀπὸ τὴν ταραχὴν τὴν
 ὁποίαν εἶχε πρότερον ἐξ αἰτίας τοῦ πρώην Πατριάρχου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Κμ

Ἰωάννου Βέκκου, τὸν ὁποῖον δικαίως καθήρεσαν, ὥς μα-
ταιόφρονα καὶ μισόχριστον.

Ὁ τότε βασιλεὺς Ἰωάννης Κατακουζηνός, ὡς εὐσεβὴς
καὶ φιλόχριστος, προσεκάλεσεν ἅπαντας τοὺς κληρικοὺς
εἰπὼν αὐτοῖς, ἂν θέλωσι νὰ ἐκλέξωσι καὶ ψηφίσωσιν ἀρχι-
ποιμένα τῆς πόλεως τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον καὶ οὗτοι ἐκ
συμπῶνου τὸ ἐβεβαίωσαν. Ἐπέμψθησαν λοιπὸν ἀρχιερεῖς
τινες καὶ ἄρχοντες διὰ νὰ ὑποδεχθῶσι τὸν νεοκήρυκτον
Πατριάρχην ὡς ἔδει. Ὁ δὲ Ἅγιος εὐμενῶς αὐτοὺς ἅπαν-
τας ἐν Χριστῷ χαιρετήσας εἶπεν αὐτοῖς. Παρκαλῶ ὑμᾶς
ἅγιοι ἀρχιερεῖς καὶ ἐντιμότατοι ἄρχοντες νὰ εὔρητε ἄλ-
λον τινὰ ὅστις νὰ εἶναι κατάλληλος διὰ τοιοῦτον μέγα
δυσβάστακτον ἀξίωμα, ἐπειδὴ ἐγὼ θεωρῶ ἐμαυτὸν ἀνάξιον
τούτου. Ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ διὰ ταπείνωσιν, τὸν
παρεκάλουν εἰς πολλήν ὥραν νὰ τοὺς ὑπακούσῃ διὰ τὸν
Κύριον· ἔπειτα ὡς εἶδεν, ὅτι οὐκ ἔσπευγε νὰ δεχθῇ
τὸ προσφερόμενον αὐτῷ ἀξίωμα, τοῦ εἰπόντος αὐτῷ ἡμεῖς
τάδε· ἐὰν δὲν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς τοῦ Θεοῦ καὶ δεχθῇς
τώρα τὴν δεινοπαθοῦσαν Ἐκκλησίαν καὶ δώσῃς εἰς πολλὰς ψυχὰς
ὠφέλειαν, θέλεις δώσει λόγον τῷ Θεῷ κατὰ τὴν ὥραν τῆς
κρίσεως. Τότε λοιπὸν ὁ ἅγιος ἐνθυμηθεὶς τὴν προρρηθεῖ-
σαν ὀπτασίαν, τὴν ὁποῖαν εἶδεν εἰς τὸ Γαλήσιον, καὶ φο-
βηθεὶς μήπως φεύγων τὸ ἀξίωμα τῆς ἀρχιερωσύνης κατα-
κριθῇ ἐκ Θεοῦ ὡς παρήκοος, συγκατετέθη, καὶ οὕτως ἐδέ-
χθη τὸ ἀξίωμα αὐτό. Ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐκ-
κλησίας, ἣτις ὡς εἶπομεν ἦτο κατὰ πολλὰ παραλελυμένη
ἀπὸ τοὺς αἵρετικούς, πολλοὺς κόπους, κατέβαλεν ἕως ὅτου
κατορθώσῃ νὰ ἀναδιβάσῃ αὐτὴν εἰς τὴν πρέπουσαν περιω-
πὴν τῆς. Διδάσκων δὲ κατηγορεῖ τοὺς ἀδίκους καὶ ἄρπα-
γας ὡς ἄλλος Χρυσόστομος, καὶ δὲν ἐφοβεῖτο δυνάστην
καὶ πλούσιον, οὔτε τὸν αὐτοκράτορα, ἔχων βοηθὸν τὸν
Παντοκράτορα· καὶ τοὺς μὲν εὐλαβεστέρους διώρθωνε μὲ

παραινέσεις, τοὺς δὲ ἀπειθεῖς καὶ ἀνυποτάκτους ἐπαίδευε
μὲ αὐστηρὰ ἐπιτίμια. Καὶ οὕτως ὁ μὲν ἅγιος ἡμέραν καὶ
νύκτα ἐδασανίζετο πρὸς ἀναστήλωσιν τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ
δὲ μισόκαλος διάβολος, ἐτεχνεύσατο νὰ στερηθῇ τὸ ποι-
μνιον τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τοιοῦτον σοφώτατον ποιμένα· καὶ
λοιπὸν ὅσοι ἦσαν ἄδικοι ἄρχοντες, καὶ κληρικοὶ ἀνυπό-
τακτοι ἐμίσησαν τὸν ἅγιον, μὴ ὑποφέροντες τοὺς ἐλέγ-
χους. Τὸν κατηγορήσαν λοιπὸν ἐνώπιον τοῦ βασιλέως ὡς
σκληρὸν καὶ ἀνήμερον, ζητοῦντες ἐπομένως νὰ τοῖς χει-
ροτονήσῃ ἄλλον ποιμένα συγκαταβατικώτερον καὶ φιλάν-
θρωπον. Αὐτὰ εἶπον καὶ ἄλλα τινὰ τὰ ὄργανα τοῦ διαβό-
λου θέλοντες τὴν καθαίρεσιν τοῦ ἁγίου. Ἐν τούτοις ὁμῶς
ὁ βασιλεὺς δὲν τοὺς ἤκουσε, νικῶν τὸν ἅγιον τὴν ἐνά-
ρετον πολιτείαν καὶ καθαρότητα. Ἀλλ' ὅσον παρήρχετο
ὁ καιρὸς, τόσον αὐτοὶ οἱ ἀντιθέτοντες τὸ κατὰ τοῦ ἁγίου
πάθος τῶν. Καὶ πολλοὶ δὲ ἀρχιερεῖς ἠνώθησαν μετὰ τῶν
ἀρχιεργῶν συχνάκις κατηγοροῦντες τὸν καθαρὸν Ἀθανά-
σιον. Θέλων τέλος ὁ βασιλεὺς νὰ εἰρηνεύσῃ αὐτούς, προ-
σεκάλεσε τὸν ἅγιον νὰ παρυστηθῇ εἰρηνικῶς· αὐτὸς δὲ
ἔγραψεν αὐτῷ τάδε. Ἐγώ, βασιλεὺς κράτιστε, δὲν ἔλαβον
τὴν προστασίαν καὶ φροντίδα τῆς Ἐκκλησίας διὰ νὰ
σιωπῶ καὶ νὰ παραβλέπω τὰ σφάλματα τῶν ἀνθρώπων,
ἀλλὰ διὰ νὰ τὰ ἐλέγχω, ἵνα οἱ πράττοντες αὐτὰ διορθώ-
νῳνται διότι φοβερὰ κατάκρίσις περιμένει τοὺς προεστῶ-
τας ἐκείνους οἵτινες δὲν ἐλέγχωσι τοὺς ἁμαρτάνοντας· καὶ
αὐτοὶ ἐν τούτοις ἀντὶ νὰ μὲ εὐχαριστῶσι, μὲ μισοῦσι, καὶ
πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν μοι ἀνταπέδωκαν. Ἐπειδὴ λοιπὸν μι-
σοῦσι, τὴν ἰατροίαν τῶν καὶ μὲ ἀποβάλλουσιν ἀδίκως, πα-
ραιτοῦμαι τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου λέγων· κλήρῳ ἀνυπο-
τάκτῳ καὶ λαῷ ἀπειθεῖ ἀποτάσσομαι καὶ τῷ Θεῷ ὑποτάσ-
σομαι καὶ δέομαι αὐτοῦ νὰ κυβερνήσῃ ὑμᾶς ὡς οἶδε, πρε-
σβεΐαις τῆς Θεοτόκου καὶ τῶν ἁγίων του». Ταῦτα γρά-

ψας ἀνεχώρησε παρευθὺς καὶ πορευθεὶς εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ ἔμεινεν ἐκεῖ, διάγων ἐναρέτως, ἐπὶ δέκα ἔτη μετὰ τὴν παραίτησίν του, καὶ ὡς προφήτης τὰ μέλλοντα προλέγων. Πατριάρχης δὲ ἐχειροτονήθη εἰς ἐνάρετος καὶ ἀξιόθαύμαστος κληρικός, Ἰωάννης ὀνομαζόμενος· πλὴν ἀπὸ τὴν πολλὴν αὐτοῦ πραότητα δὲν ἐτιμῶρει τοὺς κακοὺς, ὧς οὖς ἔβλαπτον τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, οἱ θεόργιστοι. Ποιμάνας λοιπὸν καὶ αὐτὸς δέκα ὅλα ἔτη τὴν ποιμνὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ βαρυνθεὶς ἀπὸ τὰς διχονοίας καὶ ἐριδας αἵτινες ἐπεκράτουν μετὰ τοῦ Κλήρου, παρητήθη καὶ οὕτω πάλιν ἡ Ἐκκλησία ἔμεινε χηρεύουσα. Ὁ δὲ πιστότατος βασιλεὺς εἶχε πόθον νὰ εὕρῃ ἀξίον ἄνθρωπον ὅστις νὰ χειροτονηθῇ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας. Κατ' ἐκείνας δὲ τὰς ἡμέρας ἦτο ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν εἰς ἐνάρετος ἄνθρωπος, Μηνᾶς καλούμενος, πρὸς τὸν ὁποῖον εἶχε γράψαι ὁ βασιλεὺς ἡτοίμαστος ὅτι τὴν δέξαι ἡμέραν μετὰ τὴν ἐκείνην ἐπὶ τῇ πόλει σείσμος μέγας εἰς τὴν βασιλεύουσάν· ὅπερ καὶ ἐγένετο. Ταῦτα μαθὼν ὁ βασιλεὺς ἐκρίνετο ὅτι αὐτὸς εἶναι καὶ πάλιν ἀξίος νὰ ἀναλάβῃ τὴν κυδέρνησιν τῆς Ἐκκλησίας, ἔπεμψεν ὅθεν ἀνθρώπους, οἵτινες προσελθόντες τῷ Ἀγίῳ καὶ ἀρκετὸν χεῖρόν μετ' αὐτοῦ συνομιλήσαντες, κατῴρθωσαν μετὰ μεγάλης δυσκολίας νὰ τὸν παραλάβωσι καὶ νὰ τὸν ὁδηγήσωσιν ἐν μεγάλῃ πομπῇ εἰς τὴν πόλιν, ὅπου καὶ παρευθὺς ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν πιστῶν αὐτοῦ δούλων. Ἐφάνη δέ, ὡς καὶ πρότερον, ἔτι περισσότερον ἐκπληρωτῆς ἀκριβέστατος τῶν θείων ἐντολῶν, ἀδικουμένων καὶ καταπονουμένων προστάτης θερμότητος, χηρῶν καὶ ὀρφανῶν βοηθὸς καὶ ἐπίκουρος, καὶ πάντων τῶν ἐν ἀνάγκαις ἀντιλήπτωρ καὶ βοηθὸς ἄπονος· ἐξαιρέτως δὲ εἰς τοὺς πεινῶντας καὶ πένητας τοσοῦτον συμπαθὴς ἦτο καὶ εὐσπλαγχνος, ὥστε πολλάκις ἐκένου τὰ ἀγγεῖα τοῦ σίτου καὶ τῶν ὀσπρίων

καὶ τὰ διένειμεν εἰς τοὺς πτωχοὺς· ἐπειδὴ δὲ κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας ἔγεινε πείνα μεγάλη καὶ φοβερά, ὅποιαν παρομοίαν δὲν ἔπαθον μέχρι τότε· δὲν ἤκούετο ὄθεν ἄλλο πανταχόθεν εἰμὴ μόνον στεναγμοὶ καὶ δάκρυα, πολλοὶ μάλιστα ἀποθνήσκοντες ἐκ τῆς πείνης.

Ὁ δὲ Ἅγιος πρῶτον μὲν με διδαχὴν παρεκίνει τοὺς πλουσίους νὰ ἀπλῶσωσιν εὐεργετικὰς χεῖρας πρὸς τοὺς δυστυχοῦντας, ἔπειτα αὐτοὺς κατέστησεν ἐπιστάτας πιστοὺς καὶ εὐλαβεῖς ἀνθρώπους εἰς διαφόρους τῆς πόλεως τόπους, οἵτινες ἔβραζον σῖτον καὶ ὄσπρια καὶ τὰ διένειμον εἰς τοὺς πεινῶντας· πρὸς δὲ καὶ ἐνδύματα καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα τοῦ σώματος. Ἀφ' οὗ δὲ τέλος κατὰ τὴν δευτέραν ταύτην ἀνοδὸν εἰς τὸν ἀρχιερατικὸν θρόνον ἀρχιεράτευσεν ἑπτὰ ἔτη, ζῶν κατὰ Θεὸν καὶ ἐνάρετος πολυτευόμενος, τῷ ἡλθον πάλιν πειρασμοὶ νέοι ἐκ τοῦ εὐνομένου δαίμονος, ὅστις παρεκίνησε κακοτρόπους τινὰς νὰ κακοποιήσωσι τὸν Ἅγιον, οἱ ἐναγεῖς καὶ παμμίαιροι. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τῷ προσάψωσι κανὲν ἔγκλημα ἐπειδὴ ἦτο κατὰ πολὺ ἐνάρετος, τὸν ἐσυκοφάντησαν ὡς αἵρετικόν, καὶ τί ἐσόφισεν αὐτοὺς ὁ εὐρετής τῆς κακίας διάβολος; Ἐκρυψαν μίαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου ὑποκάτω τοῦ Πατριαρχικοῦ θρόνου εἰς τὸ ὑποπόδιον καὶ τὸν κατηγόρησαν ὡς εἰκονομάχον, δείξαντες καὶ τὴν εἰκόνα εἰς ἣν εὕρίσκετο θέσιν· ἐξετασθείσης ὁμῶς τῆς ὑποθέσεως ἀκριβῶς ἐγνώσθη ἡ ἀλήθεια, καὶ οὕτω τοὺς μὲν συκοφάντας ἐτιμώρησαν, τὸν δὲ Ἅγιον ἠλευθέρωσαν τῆς συκοφαντίας. Δὲν παρῆλθε δὲ μετὰ ταῦτα πολὺς καιρὸς ὅτε ὁ ἅγιος ἀπῆλθεν εἰς τὸ μοναστήριόν του, ἀγρυπνῶν καὶ προσευχόμενος ὑπὲρ τῆς ποιμένης του, τόσον δὲ ἐγκρατέστατος κατέστη, μακρὰν ὦν τοῦ θρόνου καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν διχονιῶν, καὶ τόσον ἐλεπτύνθη ὁ νοῦς του ἕνεκα τῶν ἀενάων μελετῶν, προσευχῶν καὶ ἄλλων πνευματικῶν ἀσκήσεων, ὥστε κατήντη-

αι κερ
σεν ἀγγελικὸς καὶ οὐράνιος, καὶ ὑπὸ πάντων ἐθαυμάζετο καὶ ἐτίματο. Ἄλλ' ὥς εἵπωμεν τώρα ὀλίγα ἀπὸ τὰ πολλὰ του θαυμάσια εἰς πίστωσιν τῶν ἄλλως, καὶ νὰ δώσωμεν τέλος τῆς διηγήσεως. Εἰς μαθητῆς τοῦ Ἁγίου, Ὑάκινθος ὀνόματι, ἐξέβαλεν εἰς τὸν λαιμὸν πάθος ἀνίατον, τὸ ὁποῖον οἱ Ἕλληνες λέγουσι καρκίνον, ὃ δὲ κοινὸς λαὸς φάγουσαν. Πολλάκις λοιπὸν παρεκάλεσε τὸν ἅγιον, νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ ὑπάγῃ εἰς τινα ἱατρὸν ἢ νὰ δεηθῇ αὐτὸς τοῦ Κυρίου, νὰ τοῦ δώσῃ τὴν ἰασιν. Ὁ δὲ ἅγιος τὸν ἐνουθέτει νὰ ἔχῃ ὑπομονήν, ὥς τὸν Ἰῶβ καὶ ἄλλους πολλούς, οἱ ὅποιοι ὑπέμειναν μετὰ μεγάλης ὑπομονῆς πολλὰ πάθη εὐχαριστοῦντες καὶ δοξάζοντες τὸν Θεόν. Τότε ὁ πτωχὸς Ὑάκινθος ἐνεθυμήθη τὴν πείραν τῆς αἰμορροσύνης ἐκείνης γυναικός, καὶ κατὰ ἐμπειρίαν αὐτῆς προσῆλθεν ὀπισθεν τοῦ ἁγίου, καὶ πίπτων κατὰ γῆς μετὰ δακρύων καὶ πένθους, καὶ λαμβάνων τὸ πόδι τοῦ ἁγίου αὐτοῦ, τὰ ἴκνιζεν εἰς τὸ πάθος τοῦ καὶ παρ' αὐτοῦ (ὡς τοῦ θαύματος) κατὰ τὴν πίστιν αὐτοῦ ἰατροῦθη. Καὶ ἄλλοτε πάλιν ἰατρευσεν ἐντελῶς μετὰ τὴν δακρύων τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου δύο καλογραίας δεινοπαθοῦσας ἀρκετὸν χρόνον ἀπὸ βαρεῖαν καὶ ἀνίατον ἀσθένειαν. Ἀκούσατε δὲ τώρα καὶ ἄλλα παραδοξότερα, νὰ δοξάσητε τὸν Κύριον.

Ὅταν ἦτο Πατριάρχης ὁ ἅγιος, καὶ ἦτο ἡ μεγάλη πείνα, ὥς προείπομεν τοῦτο, διέταξεν ἓνα ὑποτακτικόν του εὐλαβῆ καὶ ἐνάρετον, Χριστόδουλον ὀνόματι νὰ διανείμῃ τὸν σῖτον ὅλον, ὅσον εἶχεν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, εἰς τὰ γυναικεῖα μοναστήρια, τὰ ὅποια ἦσαν πτωχώτερα ἀπὸ τὰ ἄλλα, δίδων τριάκοντα κοιλὰ εἰς ἕκαστον μοναστήριον. Ἄλλ' ὁ Χριστόδουλος ἐβεβαίον τὸν ἅγιον ὅτι ὅλος ὁ σῖτος τὸν ὁποῖον εἶχον εἰς τὰς σιταποθήκας δὲν ἔφθανεν οὔτε πεντήκοντα κοιλὰ. Ὁ δὲ ἅγιος εἶπεν αὐτῷ μὴν περιττολογεῖς ὀλιγόπιστε, ἀλλὰ πορεύθητι καὶ κάμε ὅπως

ἐγὼ σοὶ λέγω· ἀπῆλθε λοιπὸν ὁ Χριστόδουλος καὶ ἔπρα-
ξεν ὅπως προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἅγιος· καὶ ἀφοῦ διένειμε τὸν
σῖτον, ἠϋλόγησεν ὁ Κύριος τὸν ὑπόλοιπον, ὅσος ἔμεινεν
εἰς τὰς σιταποθήκας, καὶ εὐρέθη περισσότερος παρὰ πρό-
τερον, ὅθεν ὁ Χριστόδουλος κατανοήσας τὸ μέγα θαυμά-
σιον, παρεκάλει τὸν ἅγιον νὰ τῷ συγχωρήσῃ τὸ τῆς ἀπι-
στίας ἁμάρτημα, οὗτος δὲ τὸν διέταξε πάλιν νὰ δίδῃ τοῖς
πτωχοῖς ὅσον σῖτον χρειάζονται χωρὶς παντάπασιν νὰ λυ-
πῆται καὶ ὅσον αὐτὸς διένειμεν εἰς τοὺς πτωχοὺς σῖτον,
τόσον ὁ Θεὸς τὸν ἐπλήθυνεν μὲ θαυμάσιον τρόπον εἰς δό-
ξαν αὐτοῦ καὶ μεγαλοπρέπειαν.

Τοῦτο τὸ θαῦμα ἔγεινε πολλὰ καὶ ὅπειδ᾽ ὁ πλουσιό-
δωρος Κύριος τῷ ἀνταπέδιδε κατὰ τὴν πλουσίαν του γνώ-
μην. Μίαν δὲ τῶν ἡμερῶν συνέλαβεν χριστιανὸν τινα ἀδί-
κον, ὁ δὲ ἄδικος καὶ τὸν ἐδέσμευσεν· ὁ δὲ ἅγιος ὡς πλὴν
ἄνθρωπος καὶ συμπαθέστατος τὸν ἐλυπήθη, καὶ πορευθεὶς
εἰς τὴν φυλακὴν μετὰ τῶν ὑποτακτῶν του ἐπλησίασε τὸν
δεσμώτην καὶ τὸν ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὰ δεσμά, χωρὶς νὰ
φοβηθῇ ἢ νὰ δειλιάσῃ τοῦλάχιστον οὔτε ἀπὸ βασιλικὴν
ἐξουσίαν οὔτε ἀπὸ ἄρχοντας. Πρὸς ταῖς ἄλλαις δὲ ἀρεταῖς
εἶχεν ὁ τρισμακάριος καὶ τὴν τῆς ταπεινοσύνης· δι' ὃ οὔτε
πολυτελεῖ ἐνδύματα ἐφόρει, οὔτε εἰς τραπέζας πλουσίας
εὐωχεῖτο, οὔτε εἰς ἄλλας τοιαύτας διασκεδαστικὰς συνα-
ναστροφὰς παρευρίσκετο ποτέ, ἀλλ' ἔστη ἐντελῶς χωρὶς
νὰ ἀποβλέπῃ πρὸς τοὺς ἄλλους· προσεπάθει δὲ μόνον νὰ
μεγαλύνῃ τὴν ψυχὴν του καὶ στολίσῃ αὐτὴν μὲ τὰ ὠραιό-
τερα χαρίσματα τοῦ Θεοῦ, τὸ δὲ σῶμά του ἐδασάνιζε μὲ
παντοσείδεις στερήσεις ὡς φθαρτὸν καὶ ἐπίκηρον.

Ἡξιώθη δὲ τέλος ὁ παναοίδημος νὰ ἴδῃ καὶ ἐκ δευτέ-
ρου τὸν Δεσπότην Χριστὸν, ὀλίγον πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ.
Ἰστάμενος μίαν ἡμέραν εἰς προσευχὴν κατὰ τὴν συνή-
θειάν του, βλέπει τὸν Χριστὸν ἔχοντα τὰς χεῖρας ἡπλω-

17 μένας εἰς τὸν Σταυρὸν καὶ τῷ λέγει ὀνειδιστικῶς· διατί ἀφῆκες μόνα καὶ ἀποίμαντα τὰ πρόβατα, τὰ ὅποια ποὶ ἐνεπιστεύθην; δὲν βλέπεις τώρα ὅτι ἀρπάζονται ὑπὸ ἀγρίων λύκων καὶ κατατρώγονται; ἐγὼ ὅστις εἶμαι Θεός, κατεδέχθην νὰ σταυρωθῶ διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ σὺ δὲν ὑπέμεινας τὸ βάρος τῆς συκοφαντίας, ἀλλ' ἀνεχώρησας ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ὡς στρατιώτης δειλὸς καὶ μικρόψυχος; Ταῦτα ἀκούσας, ἀπὸ τὸν φόβον τὸν πολὺν καὶ τὸν τρόμον ἔπεσε κατὰ γῆς ὀδυρόμενος καὶ ἐξομολογεῖτο πολλὴν ὥραν δεόμενος τοῦ Δεσπότη νὰ τῷ συγχωρήσῃ τὸ τῆς μικροψυχίας ἀνόμημα· καὶ τοσοῦτον ἔκλαυσεν, ὥστε ἔδρεξε μὲ ἄφθονα καὶ πικρὰ δάκρυα τὴν γῆν, καὶ δὲν ἠγέρθη ἀπ' αὐτῆς εἰμὴ ἀπολύσει πληροφορίαν τῆς συγχωρήσεως. Μετὰ τὴν ὁπώραν ἠγωνίζετο περισσότερον, μόνος μόνῳ τῷ πάντεπιπλῆντι Θεῷ προσευχόμενος, καὶ παρ' αὐτοῦ ἐκδεχόμενος τὰς ἀποδείξεις τῶν ἀγώνων καὶ πόνων του.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἔφθασεν ὁ καιρὸς νὰ μεταστῇ ἀπὸ τοῦ ματαίου καὶ φθαρτοῦ τούτου κόσμου εἰς τὸν ἄφθαρτον καὶ οὐράνιον, συναθροίσας τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ τοὺς ἐδίδαξεν ἱκανῶς, ὅσα ἦτο ἀνάγκη νὰ φυλάξωσι πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς των, ἵνα ἀξιωθῶσι τῆς αἰωνίου μακαριότητος, τοὺς ἐδίδαξε προσέτι νὰ ἀμιλλῶνται εἰς τὰς θεαρέστους πράξεις, καὶ νὰ προσπαθῶσι παντὶ σθένει ἵνα φυλάξωσι καὶ διατηρήσωσιν ἕως τέλους τῆς ζωῆς των σώας καὶ ἐντελεῖς καὶ τὰς τρεῖς μεγάλας καὶ χριστιανικωτάτας ἀρετάς, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδεὶς δύναται νὰ σωθῇ καὶ ἐν αἷς δοξάζεται ἡ Παναγία Τριάς· καὶ αὗται εἶναι ἡ ταπεινοσύνη, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐλεημοσύνη. Τοὺς ἐδίδαξε πρὸς τούτοις νὰ ἦναι ἐγκρατεῖς μακρὰν πάσης ὕλικης ἀπολαύσεως, ἥτις δυνατόν νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀκρασίαν. Τοιαῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ παρόμοια διδάσκων ὁ ἀληθὴς τοῦ Χριστοῦ

Ἀπόστολος καὶ ζήσας ἔτη ἑκατὸν ζωὴν μακαρίαν καὶ
ὑπερβαύμαστον, παρέδωκε τὴν δόξαν αὐτοῦ ψυχὴν τὴν
ΚΗ' Ὀκτωβρίου εἰς τὰς ἀχράντους χεῖρας τοῦ Σωτῆρος
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὡς πρέπει δόξα, τιμὴ καὶ προσκύ-
νησις εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας. Ἀμήν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

— = Θρονον
— = Κινσενεντοδισμα ἢ ἐξουσία
οὐκ ὀφείλει ὀφθαλμοὶ ἢ ζωτικὰ ἡμῶν τοῦ θεοῦ
Κη = Κηρανίδης = Λέξις σημαίνει
εὐδαίμων ἢ καὶ Κηρανίδης εὐαγγελὶς ἀποστολὴ
οὐκ ὀφείλει ἢ οὐκ ὀφείλει ὀφθαλμοὶ
"Κη = Κηρανὶς = Λέξις σημαίνει
ἀνθρώπων περὶ ἀποστολῆς

Αθ. (Σύμφωνα) 23/28/10 Φεβ. 1940

Κη = Κινσενεντοδισμα

Φ

ΒΙΟΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

Μαρκέλλης
Κυριακῆς μεγαλομάρ.
Ἰγνατίου Θεοφόρου
Φιλοθέης
Γερασίμου ὁσίου
Τρύφωνος
Μαρίνης μεγαλομάρ.
Παρασκευῆς μεγαλομ.
Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας
Βαρβάρας μεγαλομάρ.
Ἀθανασίου τοῦ μεγάλου

Κοσμᾶ καὶ Δαμιανῶν ἀναρ.
Κωνσταντίνου καὶ Ἑλέν.
Ὀνουφρίου τοῦ ὁσίου
Παντελεήμονος μεγαλ.
Φανουρίου καὶ Ἀναστασ.
Ἀποστόλου τοῦ νέου
Γεωργίου ἐξ Ἰωαννίνων
Διονυσίου ἀρχ. Ζακύνθου
Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου
Προδρόμου τοῦ Προδρόμου +
Χαραλάμπους ἱερομάρτ.

Προφ. Ἡλίου Ἀλεξίου Στεφάνου Πανθ. +
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τιμᾶται ἕκαστον τῶν ἄνω βιβλίων Σελ. Δρ. 1.—

Ἀντωνίου ὁσίου
Αἰκατερίνης μεγαλομ.
Ἀνδρέου τοῦ Ἀποστόλ.
Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ ἀρ.
Γεωργίου Μεγαλομάρ.
Ἰωάνν. τοῦ Καλυβίτου
Πέτρου καὶ Παύλου +
Νικολάου ἀρχιεπισκόπου
Σπυρίδωνος ἀρχιεπισκ.

Δημητρίου Μυροβλήτου
Εὐσταθίου τοῦ Πλακίδα
καὶ Ἐλευθερίου.
Βασιλείου τοῦ Μεγάλου
καὶ Γρηγορ. τοῦ Θεολόγ.
Θεοδώρ. Τύρωνος στρωφ.
Ἀλεξίου
Προκοπίου
Κυπριανοῦ ἱερομάρτυρ.

Τιμᾶται ἕκαστον τῶν ἄνω βιβλίων ἐκ 32 Σελ. Δρ. 2.—

Ὅλοι οἱ ὡς ἄνω ΒΙΟΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ Χρυσόδετοι
εἰς ἓνα τόμον δρ. 60.—